

Митрополит Јоаникије: Када дође до свеопштег покајања и преумљења, сазидаће се обновљена Ловћенска капела

Светом литургијом у Саборном храму Христовог Васкрсења у Подгорици, у којој је молитвено учествовао Његово високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије, данас, 27. јула 2022. године, у организацији Митрополије црногорско-приморске, почео је са радом округли сто “Педесет година од разарања Његошеве капеле на Ловћену”.

Сабранима се поучним словом обратио Његово високопреосвештенство Митрополит црногорско-приморски г. Јоаникије који је поручио да се ми кроз сјећање на злочин који је извршен над капелом, над Његошем, над Ловћеном, стављамо на страну Његошевог аманета, стављамо се на страну оних који су обнављали Ловћенску капелу после аустроугарског разарања 1916. године.

“За нас је много важно да његујемо то сјећање на жртвеност, на голготу, на страдање и капеле и Његоша. Капела се жртвовала и на небо вазнијела и она дјелује са неба и она се умножава. Подигнуто је до сада преко 20 ловћенских капела, понајвише у Црној Гори, али и у другим српским земљама и у дијаспори. Видимо да она дјелује, да распета капела чисти нашу савјест, да нас враћа Његошу и Косовском завјету. И у том погледу, и у том свјетлу, види се колико је била значајна борба за очување капеле. Свака ријеч тада изречена од Митрополита Гаврила (Дожића), од Петра Лубарде и од осталих

професора, стваралаца, књижевника, данас злата вриједи. Једна слијепа сила привидно је однијела побједу над умом и над највећим ауторитетима мисли и стваралаштва тог доба. Међутим, морална побједа је на страни Митрополита Данила (Дајковића), на страни Митрополита Гаврила (Дожића), на страни нашег Митрополита Амфилохија, Петра Лубарде и осталих великих личности које смо поменули. И Митрополит Амфилохије ушао је у ту борбу, захтијевао је, образлагао, молио, кумио, заповиједао, подстицао народ, будио савјест и он је отишао са овог свијета уз свенародни поклич Догодине на Ловћену, и он је и косовски и ловћенски тајновидац, заступник и Косовског и Ловћенска завјета”, поручио је Митрополит Јоаникије и додао:

“Ми смо дужни да обновимо Његошев аманет, да подигнемо цркву на Ловћену и да вратимо његове свете и намучене кости у капелу на Ловћену. Када ће то бити? То ће бити када дође до свеопштег покајања и преумљења. Тада ћемо, ако Бог да, сви узети по један камен на своја рамена да изнесемо на Ловћен и од тог камена у име наше слоге и у име обнове Његошевог аманета сазидаће се обновљена Ловћенска капела и извршићемо Његошев аманет.”

Бесједа Митрополита црногорско-приморског г. Јоаникија:

Ове године наврашава се педесет година од рушења Ловћенске капеле и разарања гроба Његошевог. Тај догађај је такав да га се стално сјећамо, али посебно ове године треба да га се сјетимо, и сјећамо га се на литургијски начин, јер распета је Његошева капела, распет је Његош. То је голгота која се уписала у живот Цркве. Погажен је Његошев аманет, то је велики гријех. Од памтиввијека се поштовала последња воља свакога човјека, а за нас у Црној Гори Његошев аманет је обавезујући више од сваког другог људског аманета.

Дакле, кроз сјећање на тај злочин, који је извршен над капелом, над Његошем, над Ловћеном, ми се стављамо на страну Његошевог аманета, стављамо се на страну оних који су обнављали Ловћенску капелу после аустроугарског разарања 1916. године и ту морамо посебно да истакнемо заслуге тадашњег Митрополита, а потоњег патријарха српског Гаврила (Дожића).

Био је план тада краља Александра Карађорђевића, био је човјек свог времена, на такав начин размишљао, да се Његошу умјесто обнове капеле подигне маузолеј. Међутим, Црква је била против, хтјела је да се обнови капела и то је једна од првих одлука Светога сабора Српске обновљене Пећке патријаршије Српске православне цркве. Митрополит Гаврило (Дожић) је

лично ишао код краља Александра, није се устезао и убиједио га да одустане од тог наума грађења маузолеја, и увјерио га да је најбоље и најбогоугодније да се обнови капела, што је краљ, наравно, и прихватио. Морамо, дакле, истакнути заслуге Патријарха српскога Гаврила, нашега митрополита.

Међутим, драга браћо и сестре, требало је да се удружи више, много, безброј злих сила па да се сруши капела на Ловћену и да се Његошев гроб оскрнави. Знамо колики је био пијетет према Ловћену, према капели и према Његошевом гробу, кад је чак и у комунистичко вријеме на грбу Црне Горе стајала Ловћенска капела. Шта се догодило са Црногорцима, да се усуде да погазе Његошев аманет и да оскрнавe Ловћен? Нажалост, прихватили су мисао усташког идеолога и једног од најближих сарадника Анте Павелића, нажалост родом из Црне Горе, Савића Марковића Штедимлије. Он је осмислио сву аргументацију, и сабрао мноштво лажи које су прихватили и наши комунисти. Не би то они тако лако прихватили, него је ту била и наредба Јосипа Броза Тита. И тако су Црногорци изгубили памет, опчињени злом аргументацијом Савића Марковића Штедимлије и под наредбом Јосипа Броза Тита одрекли се мишљења и своје слободе, а тиме и своје вјере.

Говорило се да обновљена Ловћенска капела није она иста, није чак ни на истим темељима, да је већих димензија, да никада није ни служила као црква. То је била та аргументација, а придодавало се и то како Његошу у новом времену не приличи да почива у једној скромној црквици, капелици, него да му се прави велики маузолеј. Инжињер које обнавља Ловћенску капелу у вријеме Краљевине, Велиша Поповић из Подгорице демантовао је те лажи све, јер је он посвједочио да је капела подигнута на истим темељима у истим димензијама и сви људи од струке и знања су рекли да је обнова урађена сјајно и по тадашњим највећим стандардима.

Догодило се, дакле, велико зло и Црна Гора треба да се покаје за тај гријех, а тиме бисмо већ једном направили отклон и од усташлука, који је дјелимично отровао Црну Гору, а и од комунизма, који је, нажалост, помрачио много и мисао и памет и савјест Црне Горе. Треба да се покајемо, треба да се ослободимо. У том погледу треба да слиједимо пут и Митрополита, каснијег Патријарха Гаврила (Дожића), али исто тако и борбу Митрополита Данила (Дајковића) који се јуначки успротивио том злом пројекту и злом науму. Треба да слиједимо највеће умове тог доба и Црне Горе и цијелог српства, али и цијеле Југославије, да поменем прво Црногорце: Петра Лубарду, Ника Мартиновића, Уроша Мартиновића, Риста Стијовића, Радослава Бошковића, има их наравно још доста из Црне Горе, али ту су и најугледнији београдски

професори од којих су се школовале генерације и генерације студената из Црне Горе. Ту је и Меша Селимовић и Скендер Куленовић, ту је и Мирослав Крлежа, један од угледних академика Хрватске академије знаности и умјетности. Дакле, то је зло препознато као опште зло и има ту нешто од оне метафизичке борбе Господа са сатаном и са његовом војском, коју је Његош описао у Лучи микроkozма.

А за нас је много важно, да његујемо то сјећање на жртвеност, на голготу, на страдање и капеле и Његоша. Капела се жртвовала и на небо вазнијела и она дјелује са неба и она се умножава. Подигнуто је до сада преко 20 ловћенских капела, понајвише у Црној Гори, али и у другим српским земљама и у дијаспори. Видимо да она дјелује, да распета капела чисти нашу савјест, да нас враћа Његошу и Косовском завјету. И у том погледу, и у том свјетлу, види се колико је била значајна борба за очување капеле. Свака ријеч тада изречена од Митрополита Гаврила (Дожића), од Петра Лубарде и од осталих професора, стваралаца, књижевника, данас злата вриједи. Једна слијепа сила привидно је однијела побједу над умом и над највећим ауторитетима мисли и стваралаштва тог доба.

Међутим, морална побједа је на страни Митрополита Данила (Дајковића), на страни Митрополита Гаврила (Дожића), на страни нашег Митрополита Амфилохија, Петра Лубарде и осталих великих личности које смо поменули. И Митрополит Амфилохије ушао је у ту борбу, захтијевао је, образлагао, молио, кумио, заповиједао, подстицао народ, будио савјест и он је отишао са овог свијета уз свенародни поклич “Догодине на Ловћену”, и он је и косовски и ловћенски тајновидац, заступник и Косовског и Ловћенска завјета.

Драга браћо и сестре, ми смо поводом педесет година од рушења Ловћенске капеле, од њеног распећа и од распећа Његошевог, заказали данас и ову Свету службу, да се Богу помолимо у овоме Светоме храму. Да се сјетимо мисли Његошеве, који каже да Господ Христос дође у овај свијет да добродјетељ у храм освешта. То је доста тежак стих за тумачење, али можемо га разумијети и тако да је Његош мислио да ниједна врлина, ниједно добро људско, ни слава највећих умова, нема неку вриједност ако се не дотакне светиње и ако не заблиста кроз светињу храма. Зато је он оставио завјет да се сахрани у Цркви Светог Петра на Ловћену, коју је он подигао. А када год долазимо на Свету службу треба да се сјетимо Његошевих ријечи са краја Луче микроkozма, како он слави Бога и оваплоћење Христово и пјева: Небо твојом хвалом одјекује, земља слави свога Спаситеља.” Он ту заправо говори о Литургији и своју Лучу завршава са Литургијом. Наравно, желио је

да, почивајући у Цркви Светога Петра на Ловћену, постане учесник вјечне Литургије.

Ми смо дужни да обновимо Његошев аманет, да подигнемо цркву на Ловћену и да вратимо његове свете и намучене кости у капелу на Ловћену. Када ће то бити? То ће бити када дође до свеопштег покајања и преумљења. Понекад ми се чини да је тај дан близу, да је Црна Гора схватила да је учињен велики гријех и велико безакоње, а ништа страшније нема од гажења аманета. Ми тај гријех треба да сперемо са својих савјести, а то ћемо учинити када дође до дубљег самосазнања и покајања и када направимо отклон од зле комунистичке мисли и од култа личности Јосипа Броза и кад се очистимо од усташлука, који је захватио донекле Црну Гору. Нарочито од тог момента од кад је Црна Гора прихватила мисао Савића Марковића Штедимлије, али је не би прихватила да није било култа Јосипа Броза, који им је попио памет и слободу, и слободу мишљења и слободу савјести. Треба да тога постанемо свјесни, човјеку је својствено да залута и да падне у заблуду, али му је још својственије да се од заблуде очисти и да крене правим Божијим путем. Када дође до свенародног покајања и измирења тада ћемо, ако Бога да, сви узети по један камен на своја рамена да изнесемо на Ловћен и од тог камена у име наше слоге и у име обнове Његошевог аманета сазидаће се обновљена Ловћенска капела и извршићемо Његошев аманет. Даће Бог! Видимо то вријеме, кад ће оно доћи не знамо тачно, то зависи и од наше савјести, а и од Божије милости. Нека Господ руководи у овоме светоме дијелу обнове Ловћенска капеле и обнове Његошевог аманета. Амин, Боже дај!

По завршетку Свете службе Божије, у крипти Саборног храма почео је радни дио округлог стола “Педесет година од разарања Његошеве капеле на Ловћену”, који је отворио отац Јован Пламенац.

Излагања учесника Округлог стола моћи ћете да пратите уживо путем јутјуб канала ТВ Острог.

Програм – МИТРОПОЛИЈА ЦРНОГОРСКО-ПРИМОРСКА

Округли сто “Педесет година од разарања Његошеве капеле на Ловћену”

Крипта Саборног храма Христовог Васкрсења

Подгорица, 27. јул 2022. године

Света литургија у 7,30 часова

РАДНИ ДИО

10 часова – отварање скупа

Јован Пламенац

1. сесија – пресједава најстарији учесник: Јован Маркуш

КОПРИВИЦА ЧАСЛАВ – „Разњегошивање Црне Горе, или о градитељству једног колективног неидентитета из духа поништавајућег бићеборства“

МИЋОВИЋ МИЛУТИН – „Судар симбола“

ПЕРОВИЋ ДРАГО – „Перспектива и избор гроба“

БРАЈОВИЋ БОРИС – „Ловћенска капела: саграђено сјећање“

ПЛАМЕНАЦ ЈОВАН – „Вратити или враћати цркву на Ловћен“

СТОЈАНОВИЋ ЈЕЛИЦА – „Употреба лексема Цетиње и Ловћен код Његоша“

КРЦУНОВИЋ ДУШАН – „Његошев завјет и етика дужности“

ГОЛОВИЋ РАДОЈЕ – „Његошеви блудни синови“

Дискусија

12 – 12,30 часова – пауза

2. сесија – 12,30 часова, пресједава: Часлав Копривица

КЉАКИЋ СЛОБОДАН – „Нова сазнања о рушењу капеле на Ловћену и забрањеном броју часописа Уметност“

КОНДИЋ ПАВЛЕ – „Збирка докумената и свједочанстава митрополита Данила Дајковића о Ловћенској капели“

АЛЕКСИЋ БУДО – „Љубомир Дурковић Јакшић и Ловћен“

КРИВОКАПИЋ НЕМАЊА – „Црква Св.Петра Цетињског на Прчању – залог васкрсења Ловћенске капеле“

ДУБАК БУДИМИР – „Српски пјесници о Ловћену и Његошу“

МАРТИНОВИЋ МИЛЕНА – „Два приступа етнолошком проучавању Црне Горе.“

МАТОВИЋ ВЕСЕЛИН – „Такозвано “ново читање” Његоша“

ПОПОВИЋ СВЕТИСЛАВ – „Одлазак, долазак – Васкрсење Његошеве капеле на

Ловћену“

Дискусија

15 часова – пауза

модератор Округлог стола – Рајо Војиновић

Радове приложили:

ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ ИВАН – “Противници рушења цркве Светог Петра Цетињског на Језерском врху”

МАРКУШ ЈОВАН – „Судска голгота књаза Михаила Петровића Његоша у одбрани Ловћенске светиње“

<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px;

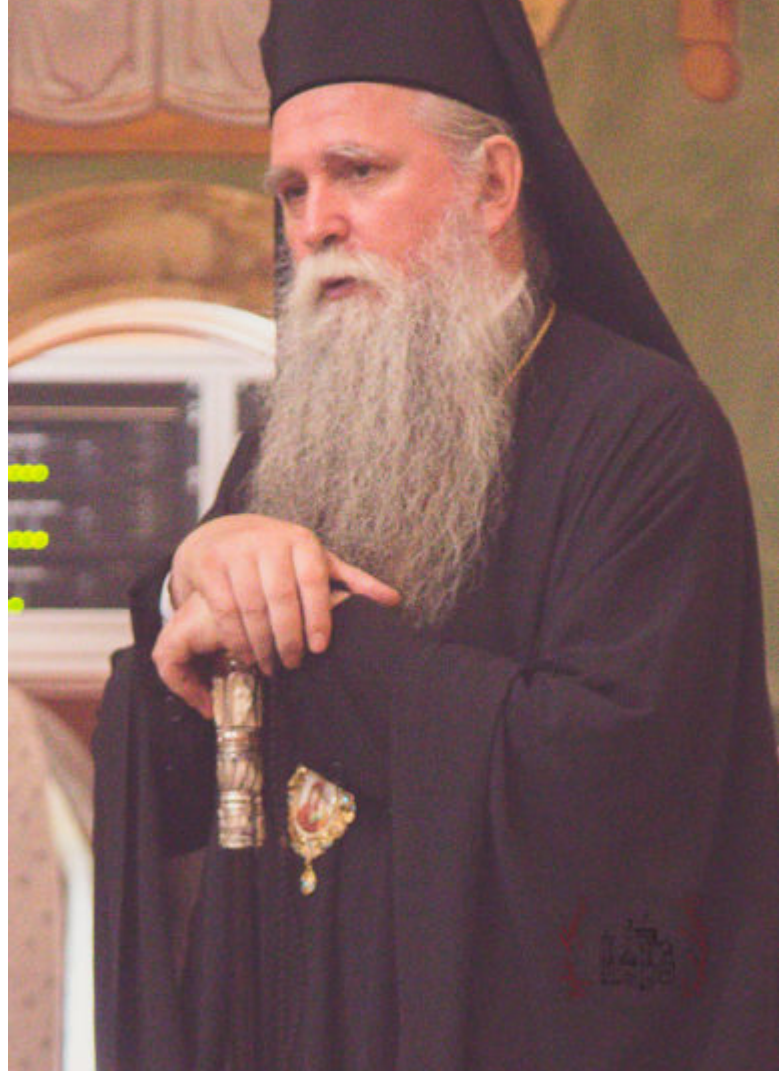

mitropolija.com